

**Cartografia digital
dels hàbitats CORINE i dels
Hàbitats d'Interès Comunitari
del Parc Natural dels Ports:
II. Zona sudoccidental,
a escala 1:10.000**

Josep Manuel Álvarez de la Campa Fayos

2010

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Grup de Geobotànica i Cartografia de la Vegetació

Resum

El present treball correspon a l'aixecament cartogràfic a escala 1:10.000, dels hàbitats Corine, de bona part de la zona superior central i meridional del massís del Port, en una àrea de 4.163,90 ha. El territori cartografiat comprèn, d'oest a est les capçaleres dels rius del Racó d'en Patorrat, Matarranya, Ulldemó i una petita porció de la de l'Algars. Al sud limita amb l'alineació de muntanyes que va des del Tossal dels Tres Reis fins els Pallers; i al nord per un segon relleu amb el Boixet, la Coscollosa, Tall Nou i la Mola de Catí. En mig se situen els altiplans del Pinar Pla, la Coscollosa, Millers i el Pla d'Avaria. L'aixecament s'ha fet utilitzant els ortofotomapes 1:5.000 de l'ICC i treball de camp realitzat l'estiu de 2010. La llegenda està constituïda per unitats CORINE enunciades i explicades al Manual dels Hàbitats de Catalunya. La informació cartogràfica està estructurada en 2 capes, una de polígons i una altra de punts, les quals duen la informació dels hàbitats CORINE (U) i dels Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC). L'àrea mínima s'ha establert en 2.000 m² per als polígons. Els hàbitats que ocupen menys d'aquesta mida s'han representat amb punts. S'han pogut delimitar un total de 797 polígons i 212 punts, dels quals 26 són coves i avencs. En total s'han detectat 58 hàbitats (35 a la cobertura de polígons i 40 a la de punts); d'aquests, 18 són d'Interès Comunitari, 12 a la cobertura de polígons i 15 a la de punts. D'Hàbitats d'Interès Comunitari, prioritaris, n'hi ha 3.

Paraules clau: Hàbitats, CORINE, Parc Natural dels Ports, SIG, vegetació.

Cartografia digital d'hàbitats CORINE i dels H.I.C. del PN dels Ports:
II. Zona sudoccidental

Índex

1. El territori cartografiat
2. Característiques tècniques de l'aixecament
3. Ampliació de la llegenda
4. Taules i annexos
5. Bibliografia

Cartografia digital d'hàbitats CORINE i dels H.I.C. del PN dels Ports:
II. Zona sudoccidental

1. El territori cartografiat

L'àrea cartografiada correspon bàsicament a les parts més enlairades i centrals del massís des de l'oest del Mascar i del Caro fins els límits amb el País Valencià i Aragó (tossal dels Tres Reis). Inclou els extrems meridionals de les valls del Racó d'en Patorrat, Matarranya, Ulldemó i una mica de l'Algars. A l'extrem meridional, la vall del Racó d'en Patorrat ocupa una petita extensió de terreny, relativament plana, envoltada per diversos relleus: tossal dels Tres Reis a l'est, puntes de la Torroja i del Boixet al nord i coll de la Creu a l'est. La vall del Matarranya és més ampla, bifurcada amb el barranc de la Coscollosa a l'oest i els barrancs de Millers i del Capatx a l'est; al sud la limiten els relleus del Negrell, les Ombries del Cotarro i les Serrissoles; al nord la Coscollosa i el tossal del Tall Nou. La conca de l'Ulldemó és la més septentrional i profunda; limitada al sud pels relleixos de Carlares, de la Mola del Boix i dels Pallers i pel nord pels altiplans del Tall Nou (pla de la Creu) i de la Mola de Catí. En aquesta darrera elevació alguns barrancs drenen cap al riu Algars.

L'àrea total cartografiada és d'un 4.163,90 ha les quals fan part de les comarques del Montsià (terme de la Sénia) i del Baix Ebre (municipis de Roquetes i Tortosa). L'alçada màxima s'assoleix al tossal dels Tres Reis amb 1.356 m, i la mínima a la capçalera del riu d'Ulldemó, amb 670 m, una mica més al nord de la confluència amb el barranc del Tall Nou (oest) i el canal del Rito (est).

Els estatges que hi són representats pertanyen majoritàriament a la muntanya mitjana (submontà i montà); hi ha dues petites representacions de les terres baixes mediterrànies (mesomediterrani) als extrems septentrionals cartografiats de les valls de l'Ulldemó (zona dels ullals de la Figuerassa) i del Matarranya (només algun solell).

Hidrogràficament, la totalitat del territori pertany a la conca de l'Ebre i comprèn, d'oest a est, les capçaleres dels rius d'en Racó d'en Patorrat, Matarranya, Ulldemó i, puntualment, Algars, que drenen cap a la plana continental interior.

El territori cartografiat correspon a un terreny constituït per un conjunt d'altiplans i moles que ocupen la zona central més enlairada del massís, amb un relleu no massa abrupte ni fragmentat, llevat dels extrems septentrionals de les capçaleres del Matarranya i Ulldemó. La relativa homogeneïtat del territori determina que la mida mitjana dels polígons no sigui petita.

2. Característiques tècniques de l'aixecament

L'aixecament s'ha fet a escala 1:10.000 a partir de les ortoimatges en infra roig color a 1:5.000 de l'ICC, del 2008.

Cartografia digital d'hàbitats CORINE i dels H.I.C. del PN dels Ports:
II. Zona sudoccidental

El procés de l'aixecament s'ha dividit en tres fases. En la primera fase s'ha fotointerpretat en pantalla l'àrea a cartografiar amb la imatge digital a sota, marcant les àrees homogènies com a polígons. Durant la segona fase hem anat al camp per confirmar si aquests polígons fotointerpretats corresponien o no a un sol tipus d'hàbitat i quin era. Eventualment s'han agrupat o dividit, segons el que s'ha observat.

En el cas dels polígons on conviuen diversos hàbitats de manera indestruïble s'ha donat prioritat a les unitats de bosc, després les de matollar i finalment els prats. Per tant, tal i com s'especifica més endavant a la llegenda ampliada, quan parlem de boscos o matollars moltes vegades s'han d'entendre com a comunitats esclarissades que permeten l'existència de petits fragments de matollar i/o de pastura entremig. La última fase correspon al redibuixat dels polígons incorporant totes les modificacions considerades, segons les observacions fetes al camp. La utilització de GPS ha permès millorar la precisió dels límits entre unitats i generar la cobertura de punts de manera semiautomàtica.

Per al tractament informàtic de les cobertures s'ha fet servir el GIS Arc/Map amb el qual hem generat dues cobertures. Una cobertura (ports10_pol) conté 781 polígons amb tots els hàbitats cartografiats que recobreixen una superfície important (de més de 2.000 m²). L'altre cobertura (ports10_pt) conté els 183 punts amb la localització dels hàbitats rellevants però que ocupen una superfície més petita. Les dues cobertures tenen un atribut (**U**) que indica el codi de la unitat i dos més (**hic**, **prioritari**) que informen si aquell hàbitat és d'interès comunitari i si és prioritari o no.

La cobertura de punts també té, a més, un atribut (**sup**) que dóna una estimació de la superfície de l'hàbitat en m² i un altre (**radi**) que dóna idea de la precisió en la localització dels inventaris bibliogràfics, o provinents d'observacions de camp amb GPS, incorporats a la cobertura.

Els camps de la taula d'atributs de la capa de polígons són:

U – Codi de l'Hàbitat CORINE

UTEXT - Codi i enunciat complet de l'hàbitat CORINE

HIC – Codi de l'Hàbitat d'Interès Comunitari

HICTEXT - Codi i enunciat complet de l'Hàbitat d'Interès Comunitari

PRIORITARI - Indica si es tracta d'un HIC prioritari (SI) o no (NO)

TIPUS - Indica si el polígon recull una bona representació, típica i ben estructurada de l'hàbitat en qüestió (1 = sí, 0 = no, o no constatat)

PALETA - Codi de color

Cartografia digital d'hàbitats CORINE i dels H.I.C. del PN dels Ports:
II. Zona sudoccidental

Els camps de la taula d'atributs de la capa de punts són:

U – Codi de l'Hàbitat CORINE

UTEXT - Codi i enunciat complet de l'hàbitat CORINE

SUP - Superfície ocupada per l'hàbitat (en m²)

RADI - Precisió en la localització dels punts. Els capturats amb GPS tenen un valor de 10 m, la resta, situats a partir d'indicacions geogràfiques tenen un valor més gran

HIC – Codi de l'Hàbitat d'Interès Comunitari

HICTEXT - Codi i enunciat complet de l'Hàbitat d'Interès Comunitari

PRIORITARI - Indica si es tracta d'un HIC prioritari (SI) o no (NO)

TIPUS - Indica si el punt recull una bona representació, típica i ben estructurada, de l'hàbitat en qüestió (1 = sí, 0 = no, o no constatat)

PALETA - Codi de color

Com ja s'ha dit l'àrea mínima cartografiada és de 2.000 m². Les unitats per sota d'aquesta àrea o han estat omeses o s'han cartografiat en forma de punts a la cobertura ports10_pt, si es tractava d'hàbitats d'especial rellevància.

Hem fet servir de llegenda les unitats CORINE del Manual dels Hàbitats de Catalunya (VIGO, CARRERAS & FERRÉ, EDS. 2005).

Cartografia digital d'hàbitats CORINE i dels H.I.C. del PN dels Ports:
II. Zona sudoccidental

3. Ampliació de la llegenda

A continuació assenyalarem les 57 unitats CORINE reconegudes a les dues cobertures, ordenades jeràrquicament segons el seu codi. Aquests codis i els seus enunciats es corresponen completament amb els que s'especifiquen al Manual d'Hàbitats de Catalunya (VIGO, CARRERAS, FERRÉ, EDS., 2005).

Detallem per a cadascuna de les unitats la següent informació:

- Codi i enunciat de l'hàbitat. Els codis que duen una creu com a superíndex són els que es van crear de nou en fer la llista d'hàbitats de Catalunya, respecte de la llista original, en anglès.
- Nombre de polígons i de punts que hi ha a les respectives cobertures.
- Superfície total que ocupa (no s'ha comptabilitzat la dels punts perquè és sempre molt petita).
- Estat de conservació. Avaluat mitjançant criteri expert aplicat durant el treball de camp. Hem aplicat 4 valors (Bo, Mitjà, Dolent, No constatat, en els cas de no haver pogut observar directament l'hàbitat, i No procedeix, en el cas d'hàbitats fortament antropitzats i de les coves i avencs).
- Representativitat PORT. Assenyalat el percentatge de la superfície ocupada per l'hàbitat respecte l'àrea cartografiada.
- En color verd s'han assenyalat les que tenen una representativitat superior a aquesta quantitat mentre la resta estan sempre en negre.
- Representativitat CAT. Assenyalarem el percentatge de l'hàbitat que és present a la zona cartografiada, respecte de la superfície total que cobreix a Catalunya (calculada a partir de la CHC50). Per valors superiors a l'1% donem la dada exacte mentre pels valors inferiors donem < de l'1% (que vol dir entre 1 i 0,5%), < 0,5% (que vol dir entre 0,5 i 0,1%) i < 0,1%. Si l'hàbitat no ha estat cartografiat a la CHC50 s'hi posa "No cartografiat",

A més s'hi afegeix un comentari sobre particularitats de l'hàbitat que ens han semblat d'interès.

Al final s'hi detalla el codi i l'enunciat dels hàbitats d'interès comunitari, si s'escau i s'indica si és prioritari o no.

22 AIGÜES DOLCES ESTAGNANTS

22.1 AIGÜES DOLCES ESTAGNANTS

22.15 Aigües dolces estagnants oligomesotròfiques, riques en calç

Hi ha alguns petits estanys de pocs metres quadrats de superfície, excavats per a que el ramat hi pugui abeurar. Les trobem als estatges montà i submontà del massís. Les basses són riques en carbonats, el seu nivell és fluctuant però rarament s'assequen. En aquests estanyols no hi ha fanerògames aquàtiques, ni tampoc hem trobat carofícies, no descartables en aquests ambients. Hem cartografiat tres basses, dues als voltants del mas de l'Amat a la capçalera del barranc de la Coscollosa i una a prop de la caseta forestal del port de Gatxo, al Tall Nou.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	3	230 m ²	Mitjà	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

22.3. VEGETACIÓ AMFÍBIA

22.3231 Jonqueroles de *Juncus bufonius*, de sòls temporalment inundats de l'estatge montà

Hem indicat al mapa la situació d'un petit pradell dominat per *Juncus bufonius* ssp. *bufonius*, amb *Centaureum pulchellum* ssp. *pulchellum*, situat al barranc dels Lladres, al marge sorrenc de la pista forestal. Només ocupava tres metres quadrats (ÁLVAREZ 2003, pàg. 43, associació *Stellario-Scirpetum setacei*). L'altitud era de 1.100 m i la vall estava orientada al nord.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	3 m ²	Mitjà	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **3130 – Aigües estagnants, poc o molt mesotròfiques, amb vegetació de les classes *Littoreletea uniflorae* i/o *Isoeto-Nanojuncetea*, no prioritari**

22.4 VEGETACIÓ AQUÀTICA

22.432 Comunitats d'herbes radicans amb fulles flotants o submerses (*Callitriche*, *Ranunculus gr. aquatilis*), d'aigües dolces estagnants, somes i de nivell fluctuant

Al barranc de la Coscollosa i concretament a l'Ullal d'en Rubera i en altres punts del mateix barranc, hi ha poblacions de *Ranunculus trichophyllus* junt amb caròfícies. Puntualment *Sparganium erectum* pot ser-hi abundant. Ocupen tan sols petites extensions en llocs on el corrent de les aigües és pausat. Depenen de les fluctuacions del nivell de l'aigua, la seva conservació és acceptable, tot i trobar-se en indrets molt freqüentats pels herbívors (ramats de bous).

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	2	25 m ²	Regular	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

22.441 Poblaments submersos d'asperelles (*Chara spp.*) de basses i estanys d'aigües carbonàtiques

En algunes basses hi ha poblacions més o menys denses de caròfícies. Sovint es tracta de depressions produïdes per l'acció de les aigües dels barrancs que poden assolir fins i tot alguns metres de fondària (barrancs de Millers, de la Coscollosa i del Regatxol) però també de clots d'origen artificial per a que el ramat hi pugui abeurar, com la bassa a prop de la caseta del Monjo, al Rafalgarí. L'aigua és rica en carbonats i no s'hi ha observat cap tipus de vegetació de fanerògames. El seu estat de conservació és variable i depèn de les fluctuacions del règim anual de precipitacions.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	5	250 m ²	Mitjà	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **3140 – Aigües estagnants oligomesotròfiques, dures, amb vegetació bentònica de caròfícies**, no prioritari

24. AIGÜES CORRENTS

24.2 CODOLARS FLUVIALS

24.225 Comunitats obertes de llonja (*Andryala ragusina*), cascals marí (*Glaucium flavum*)..., de codolars de rambles i rieres de terra baixa (i muntanya mitjana).

Només hem assignat a aquest hàbitat uns pradells dominats per *Andryala ragusina* localitzats a prop del barranc de Millers, al marge de la pista forestal que travessa el massís, i amb un precari estat de conservació. Tot i això, als llits dels barrancs de Millers, la Coscollosa i el Regatxol hi ha codolars molt pobres amb vegetació esparsa força heterogènia, barrejats amb fragments de jonqueres, salzedes i bardisses, on hi apareix *Mercurialis tomentosa* i alguns tàxons propis de pedruscalls i que encara es poden incloure dins de l'*Andryaetum ragusinae*.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	50 m ²	Dolent	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **3250 – Rius mediterranis amb vegetació del *Glaucion flavi***, no prioritari

31 BOSQUINES I MATOLLARS DE MUNTANYA I D'AMBIENTS FRESCALS DE TERRA BAIXA

31.7 MATOLLARS XEROACÀNTICS

31.744 Matollars xeroacàntics d'eriçó (*Erinacea anthyllis*), calcícoles, de carenes i vessants ventosos, dels Prepirineus i de les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals

Els matollars xeroacàntics d'eriçó són freqüents a totes les carenes ventoses a més de 1.000m d'altitud (TORRES, 1989). En aquesta zona cartografiada, la seva diversitat florística és menor que a la banda més septentrional del massís, exposada a vents més forts. Incloem aquí tant l'*Erinaceo-Anthyllidetum* (ÁLVAREZ, 2003, taula 89, inv. 3 a la punta del Boixet, inv. 9 a la mola de Catí; taula 90, inv. 4 a la mola de Catí, inv. 5 i 9 al tossal d'en Cervera i inv. 7 al Rafalgarí), com les

joncedes del *Salvio-Aphyllanthes* riques en eriçó (subassociació *erinaceetosum*). Al territori, l'*Erinaceo-Anthyllidetum montanae* més constituït i amb més extensió apareix a la zona dels Pallers a la zona oriental i entre el Negrell i el tossal dels Tres Reis a la part més occidental. A la resta del territori (Mola de Catí, Tall Nou, la Coscollosa, el Boixet, la Torroja, Carlares) predominen les joncedes amb eriçó (*Salvio-Aphyllanthes erinaceetosum*) junt amb fragments de l'*Erinaceo-Anthyllidetum*. L'estat actual de conservació d'aquests matollars és correcte.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
22	7	25,88 ha	Bo	0,62 %	2,09%

HIC que hi correspon: **4090 – Matollars xeroacàntics endèmics oromediterranis**, no prioritari

31.8 BOSQUINES, MATOLLARS I HERBASSARS GENERALMENT PREFORESTALS O POSTFORESTALS

31.82 Bardisses amb abundància de boix (*Buxus sempervirens*), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa, sobretot als Prepirineus

Es tracta d'hàbitats relativament freqüents però que generalment ocupen superfícies molt petites difícilment cartografiades. N'hem pogut assenyalar alguns polígons d'extensió reduïda. Sovint, junt al boix hi ha poblacions denses d'arços (*Crataegus monogyna*, alguna vegada quasi arboris), aranyoners (*Prunus spinosa*), rosers (*Rosa canina*...) i esbarzers (*Rubus ulmifolius*). S'inclouen dins del *Buxo-Rubetum*, associació que agrupa les bardisses de la muntanya mitjana del massís. En realitat són comunitats relacionades estretament amb altres hàbitats com ara herbassars ruderals, clapes de pinedes (pinassa, pi roig) o caducifolis joves (aurons),.... Semblen no tenir problemes de conservació ni de persistència, amb poca pertorbació antròpica i pastures esporàdiques. Trobem aquestes bardisses als estatges submontà i montà del massís: Rafalguerí, barranc dels Lladres, mas de l'Amat, coll Roig i pla d'Avaria.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
10	6	4,45 ha	Bo	0,11 %	No cartografiat

HIC que hi correspon: **5110 - Boixedes xerotermòfiles permanents, dels vessants rocosos**, no prioritari

31.863 Falgars (poblaments de *Pteridium aquilinum*), xeromesòfils, de la muntanya mitjana (i de terra baixa)

La falguera *Pteridium aquilinum* és abundant al massís (TORRES, 1989). Hi ha algunes petites clapes de falgars dispersos en zones ombrívols i planes de la part alta del massís, també sota boscos més o menys oberts, a la vora de les pinedes de pinassa (*Pinus nigra* ssp. *salzmannii*) i pi roig (*Pinus sylvestris*). N'hem marcat tres punts (la Coscollosa, pla d'Avaria) i un polígon al barranc de Millers, on aquestes poblacions de falgueres assoleixen una certa extensió, al costat de la pista forestal i del llit del barranc. El seu estat de conservació és correcte i poden assignar-se a fàcies poc denses del *Buxo-Rubetum*.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
1	3	0,53 ha	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

31.8712 Herbassars de belladona (*Atropa bella-donna*), bleneres (*Verbascum spp.*)..., de clarianes forestals en sòls eutròfics als estatges montà i subalpí

Al barranc dels Lladres (ÁLVAREZ, 2003, taula 68, inv. 3-4, ass. *Atropetum belladonnae*), concretament al costat d'una pista forestal que travessa un bosc mixt de pi roig amb grèvol i altres caducifolis, hi ha herbassars on són presents *Atropa bella-donna* i *Verbascum thapsus* ssp. *thapsus*. Per altra banda, hi ha masses de *Verbascum thapsus* als marges de pistes forestals entre les pinedes de pi roig i pinassa a Millers (dos punts), el barranc de Carlús i Tall Nou (ÁLVAREZ 2003, taula 69, inv.1, *Verbascetum blattario-thapsi*). No hem cartografiat les dues darreres localitats per la poca superfície que ocupen. Es tracta de poblacions d'alta vulnerabilitat i heterogeneïtat pels seus requeriments ecològics i presenten un estat de conservació variable.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	3	180 m ²	Regular	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

31.8C3⁺ Avellanoses (bosquines de *Corylus avellana*), mesòfiles o mesoxeròfiles, d'ambients secs de la muntanya mitjana

Per damunt dels 800 m podem trobar poblacions d'avellaners en fons dels barrancs i algunes canals orientades al nord. De vegades constitueixen l'estrat arbustiu de fagedes (*Primulo-Fagetum*), teixedes (*Saniculo-Taxetum*) i boscos d'aurons (*Geo-Pinetum*). Hem assenyalat quatre avellanoses on *Corylus avellana* és la planta llenyosa dominant; totes quatre es poden referir al *Saniculo-Taxetum* (barranc de la Coscollosa, Prat d'en Rovera, barranc de Millers). El seu estat de conservació és relativament bo.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
4	0	1,59 ha	Bo	< 0,1%	< 0,5 %

HIC que hi correspon: Cap.

32 BOSQUINES I MATOLLARS MEDITERRANIS I SUBMEDITERRANIS

32.1 MÀQUIES I ALTRES BOSQUINES ALTES

32.1321 Savinoses (màquies o garrigues amb abundància de *Juniperus phoenicea* ssp. *phoenicea* arborescent), calcícoles, de les contrades mediterrànies no litorals

Hàbitat relativament freqüent al massís, present des de terra baixa fins aproximadament uns 1.100 m d'altitud, en indrets inclinats, rocallosos i amb poc sòl (associació *Buxo-Juniperetum phoeniceae*). La savina (*Juniperus phoenicea*) ocupa petites extensions i es distribueix irregularment, en mosaic amb diverses comunitats. Sovint està acompanyada pel boix (*Buxus sempervirens*), carrasques, joncedes, brolles i llistonars. N'hem distingit diversos polígons, dispersos per tot el territori, però sobretot apareix als solells de la zona cartografiada més septentrional del massís, des de la mola de Catí fins el Solà de la Coscollosa (ÁLVAREZ 2003, taula 140, inv. 9 i 10). Presenten un bon estat de conservació.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
63	0	147,02 ha	Bo	3,54 %	2,81%

HIC que hi correspon: **5210 – Màquies i garrigues amb *Juniperus* spp. arborescents, no dunars, no prioritari**

32.4. BOSQUINES I MATOLLARS CALCÍCOLES MEDITERRANIS

32.42 Brolles dominades pel romaní (*Rosmarinus officinalis*), calcícoles, de terra baixa

A bona part del territori, a qualsevol exposició (principalment als solells), fins als 1000 m d'altitud, s'estenen les brolles de l'*Erico-Thymelaeetum tinctoriae*, on generalment la planta dominant és el romaní (*Rosmarinus officinalis*). Hem pogut cartografiar alguna brolla als solells dels barrancs de la Coscollosa i de Millers i, sobretot, al barranc del Regatxol (inventaris d'aquestes localitats a la taula 101, ÁLVAREZ 2003). La brolla fa mosaic amb fragments de carrascars (*Quercetum rotundifoliae*), joncedes (*Salvio-Aphyllanthesetum*) i savinoses del *Buxo-Juniperetum phoeniceae*. La seva conservació és correcta.

En alguns punts *Stipa offneri* té un recobriment superior al de *Rosmarinus officinalis*, i podrien incloure's a l'hàbitat 34.6322⁺ (Prats, sovint emmatats, de pelaguers amb teròfits, calcícoles i xeròfils, de terra baixa (i de l'estatge submontà). De tota manera, la composició florística és molt semblant.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
3	4	1,74 ha	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

32.6. MATOLLARS SUBMEDITERRANIS I MEDITERRANIS MUNTANYENCOS

32.631⁺ Timonedes o brolles baixes amb abundància de sàlvia (*S. lavandulifolia*), esfernallac (*Santolina*) i altres mates xeròfiles, calcícoles, de les muntanyes poc plujoses

Als solells, per sobre dels 900 m, les joncedes riques en petites mates com la farigola o l'argelaga, són molt abundants. Es poden referir a diverses subassociacions del *Salvio-Aphyllanthesetum*: principalment *salvietosum lavandulifoliae* (ÁLVAREZ 2003, taula 96, inv. 3 al coll de la Carrasqueta), on la sàlvia (*Salvia lavandulifolia*) localment hi pot ser abundant, i també *erinaceetosum* (ÁLVAREZ 2003, taula 98, inv. 8). Aquestes formacions es troben a mig camí entre matollars, timonedes i prats. Es troben generalment en mosaic

amb boixedes, carrascars i pradells d'annuals. La seva conservació és òptima, tot i la pastura que pateixen.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
161	0	197,16 ha	Bo	5,18 %	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

32.641⁺ Boixedes (matollars de *Buxus sempervirens*) de la muntanya mitjana (i de les contrades mediterrànies)

És un hàbitat molt estès per damunt dels 800 m a tot el massís, tant als solells com als obacs. Pot fer mosaics amb vegetació fissurícola, pradells d'annuals o joncedes, ja que sovint ocupa vessants inclinats i abruptes. En funció de la inclinació i de la disponibilitat del sòl, les boixedes són més o menys denses: en indrets de poc pendent tendeixen a ser altes i espesses, fent una massa contínua de boix. Tot i que les boixedes apareixen per tot arreu, són més abundants a la porció més meridional: tossal dels Tres Reis, tossal d'en Cervera, ombries del Cotarro, mola de Catí i Pallers. Es fan més rares a la zona més interior del massís: el Boixet, la Coscollosa, Tall Nou, el Regatxol. Pertanyen al *Rhamno-Buxetum sempervirentis*. En alguns punts, el càdec (*Juniperus communis* ssp. *communis*) és abundant, però degut a la presència constant de boix no els hem assignat a l'hàbitat 31.881 (Ginebredes de la muntanya mitjana).

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
41	0	47,92 ha	Bo	1,12 %	0,22%

HIC que hi correspon: **5110 - Boixedes xerotermòfiles permanents, dels vessants rocosos**, no prioritari

32.66⁺ Matollars prostrats (catifes) de boixerola (*Arctostaphylos uva-ursi*) de l'estatge montà, als Prepirineus i a les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals

Aquests matollars els trobem principalment a les carenes de les principals muntanyes (tossal d'en Cervera, Negrell, Pallers i mola de Catí). Els que hem cartografiat es desenvolupen entre els 1.200 i els 1.300 m, generalment sota pinedes obertes de *Pinus sylvestris*. Ocupen superfícies generalment reduïdes.

Cartografia digital d'hàbitats CORINE i dels H.I.C. del PN dels Ports:
II. Zona sudoccidental

No hem cartografiat petits fragments presents al Boixet, la Coscollosa, el Tall Nou i Millers. La seva conservació és variable. Es poden referir al *Rhamno-Buxetum sempervirentis*.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
14	2	10,55 ha	Regular	0,24 %	0,73

HIC que hi correspon: Cap.

34 PRATS (I ALTRES FORMACIONS HERBÀCIES) BASÒFILS, SECS, DE TERRA BAIXA I DE LA MUNTANYA MITJANA

34.3 PRATS MEDIOEUROPEUS

34.32612⁺ Prats calcícoles i mesoxeròfils, amb abundància de *Bromus erectus* i *Cirsium tuberosum*..., de la muntanya mitjana poc seca, als territoris catalanídics meridional i central i al Montsec.

Aquestes pastures les trobem a l'estatge montà disperses per tot el territori cartografiat. S'assignen al *Bromo-Cirsietum tuberosi*, associació meridional de l'aliança *Mesobromion*. Hem representat polígons i punts sobretot a la conca del barranc de la Coscollosa, però també al Refalgarí, capçalera del barranc de Capatx, el pla d'Avaria i la mola de Catí (BOLÒS 1967, taula 30, diversos inv.; ÁLVAREZ 2003, taula 86, div. Inv.; ROYO 2007, taula 19 inv. 13). Formen prats d'extensió generalment reduïda en obagues més o menys protegides per arbres. Una de les plantes més constants és *Plantago media*. Aquestes formacions estan sotmeses a una pastura moderada per part d'animals domèstics i salvatges. La seva conservació és acceptable, tot i que poden patir manca d'aigua als estius secs i calorosos.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
4	10	4,77 ha	Mitjà	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **6210 Prats -i fàcies emmatades- medieuropeus, seminatural, sobre substrat calcari (*Festuco-Brometea*)**, no prioritari

34.36b Fenassars (prats de *Brachypodium phoenicoides*), amb *Euphorbia serrata*, *Galium lucidum* (espunyidella blanca)..., xeromesòfils, de sòls profunds de terra baixa i de la baixa muntanya mediterrània.

En molts indrets de la part alta del massís hi ha fenassars rics en plantes de tendència montana (ÁLVAREZ 2003, ROYO 2007, ROYO 2008-09), on falten moltes de les espècies presents a la terra baixa. Fan part de la subassociació *arrhenatheretosum elatioris*, dins del *Brachypodietum phoenicoidis* i són molt semblants a l'*Avenulo-Brachypodietum phoenicoidis* de les muntanyes veïnes del NE del País Valencià. Els hem referit a un codi provisional (**34.36b**). Els trobem en llocs amb sòl profund, camps abandonats, marges de camins i clarianes amples, on sovint pateixen una pastura molt intensa per bovins. El fenàs (*Brachypodium phoenicoides*) hi acostuma a dominar, però també *Poa pratensis* ssp. *angutifolia* o *Plantago lanceolata* en sòls més prims i secs. En zones humides i molts obacs contacta amb el *Galio-Arrhenatheretum*, associació amb la qual es disposa en mosaic. Als ambients més eixuts passa gradualment a un *Salvio-Aphyllanthetum* molt pobre. Com ja hem dit abans, el principal problema que pateixen aquests prats és la sobrepastura.

Els fenassars més mediterranis (**34.36a**), inclosos dins de la subassociació *echietosum argentae* s'estendrien pels dos vessants del massís per sota dels 800m d'altitud, sense assolir el territori cartografiat enguany.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
23	0	44,61 ha	Regular	No cartografiat	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

34.4 VORADES HERBÀCIES

34.41 Vorades herbàcies xeròfiles (lligades a les rouredes i altres boscos poc humits), amb *Origanum vulgare* (orenga), *Geranium sanguineum*, *Tanacetum corymbosum*, *Oryzopsis paradoxa*..., de la muntanya mitjana i de les contrades mediterrànies plujoses

Als marges de camins i pistes que travessen les pinedes de pinassa (*Pinus nigra* ssp. *salzmannii*) i pi roig (*Pinus sylvestris*) es fan vorades herbàcies no sempre ben caracteritzades, amb *Origanum vulgare* (orenga), *Vicia cracca* ssp. *tenuifolia*,

Tanacetum corymbosum, *Oryzopsis paradoxa*, assignables al *Geranion sanguinei* (associació *Tanaceto-Vicietum tenuifoliae*, ÁLVAREZ 2003, taula 109, inv. 1 al Rafalgarí, inv. 2,3 i 7 al coll de la Carrasqueta i inv. 6 al barranc de Capatx; ROYO 2007, taula 38, inv. 8 al Rafalgarí). Aquests herbassars es troben a tota la part alta del massís, però sempre ocupen petites extensions. N'hem marcat nou punts, dispersos al territori tant a l'estatge montà com al submontà. El seu estat de conservació és, en general, correcte..

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	10	310 m ²	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

34.42 Vorades herbàcies mesòfiles (lligades a les fagedes, freixenedes i altres boscos humits), amb *Trifolium medium*, *T. ochroleucon*, *Valeriana officinalis* (valeriana)...., de la muntanya mitjana

Al costat de les pistes que discorren per fons de vall ombrívols i humits, es poden desenvolupar herbassars menys o menys densos, on hi ha *Geranium robertianum* ssp. *robertianum*, *Aquilegia vulgaris* ssp. *vulgaris*, *Mycelis muralis* i *Fragaria vesca*, els quals encara podrien assignar-se com un extrem meridional a l'aliança *Trifolion medii*, malgrat que hi manquin moltes de les seves espècies característiques. Els trobem als marges de camins que creuen avellanoses, grevoledes, teixedes i pinedes riques en caducifolis. S'ha constituït amb ells l'associació *Mycelido-Brachypodietum sylvatici* (ÁLVAREZ 2003, taula 110, inv. 11 al barranc de la Coscollosa). Degut que ocupen petites extensions, només n'hem indicat quatre punts, tot i la seva presència a bona part de l'estatge montà del massís.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	4	180 m ²	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

34.5 PRADELLS I PRATS SECS MEDITERRANIS

34.511 Llistonars (prats secs de *Brachypodium retusum*) amb teròfits, calcícoles, de terra baixa

Els llistonars són presents a tot arreu, principalment als solells, en indrets més o menys inclinats, amb poc sòl. Són més abundants a la línia interior de muntanyes, més baixa i de major continentalitat (punta de la Torroja, del Boixet, la Coscollosa, tall Nou i Carlares). En aquests prats hi ha espècies de tendència mediterrània muntanyenca, com ara *Minuartia hamata*, *Bromus squarrosus*, *Arenaria serpyllifolia* ssp. *serpyllifolia*.... (subass. *minuartietosum hamatae*, ÁLVAREZ 2003, taula 72, diversos inv.). Aquests prats són més freqüents a l'estatge submontà, als dominis dels carrascars (*Quercetum rotundifoliae*) i de les pinedes de pinassa (*Paeonio-Pinetum salzmanni*). Els llistonars suporten una pastura important tant de cabres salvatges com de bous i cavalls. Es poden presentar en mosaic amb pradells terofítics amb crespínells (*Sedetum micrantho-sediformis*), pradells subruderals (*Medicago-Aegilopietum*), joncedes (*Salvio-Aphyllanthetum*) i boixedes. No tenen problemes de conservació.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
35	22	25,60 ha	Bo	0,60 %	0,17% (amb l'hàbitat següent)

HIC que hi correspon: **6220 - Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietalia*)**, PRIORITARI.

34.5131 Prats de teròfits, calcícoles, de terra baixa, a la Mediterrània occidental

La diversitat de pradells terofítics al massís és molt alta, sense incloure els llistonars, ja tractats en la unitat anterior. Generalment ocupen petites superfícies i són presents a tot arreu. Hi trobem diverses associacions en ambients força heterogenis. Anuals amb crespínells del *Sedetum micrantho-sediformis* (ÁLVAREZ 2003, taula 76) a tots els solells pedregosos il·luminats amb poca terra, prats amb *Arenaria conimbricensis* de l'*Erodio-Arenarietum* en pedruscalls d'obagues i solells a certa altitud (ÁLVAREZ 2003, taula 75), poblacions amb *Geranium purpureum* del *Vicio-Moehringietum pentandrae* (ÁLVAREZ 2003, taula 77, inv. 7 al barranc de la Carrasca) en llocs ombrívols de l'estatge dels alzinars i carrascars. N'hem marcat 31 punts i 3 polígons com a exemple d'aquests tipus de comunitats. Destaquen la gran extensió dels pradells situats a la zona de

conglomerats situada entre els barrancs de la Coscollosa i de l'Espada. El seu estat de conservació és correcte.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
3	31	1,54 ha	Bo	< 0,1%	0,17% (amb l'hàbitat precedent)

HIC que hi correspon: **6220* - Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietalia*)**, PRIORITARI

34.7. PRATS SUBMEDITERRANIS

34.7135⁺ Prats de *Festuca gautieri*, calcícoles, dels relleixos i peus de cingles més o menys ombrívols de les muntanyes catalanídiques

Prats amb *Festuca rubra* i, més rarament, *F. gautieri* ssp. *scoparia* assignables al *Conopodio-Festucetum scopariae*, apareixen als peus ombrívols de moltes cingleres i barrancs, principalment a l'estatge montà, però també al submontà. Poden presentar un estrat arbori obert de *Pinus sylvestris* i matolls de *Buxus sempervirens* i *Lavandula angustifolia*. Ocupen extensions reduïdes. N'hem cartografiat 9 punts i 2 polígons al peu de cingleres i pedruscalls orientats al nord a la mola de Catí, els Pallers, Millers, ombries del Cotarro, el Negrell i el tossal d'en Cervera (ÁLVAREZ, 2003, taula 93 inv. 7, 14 i 15). El seu estat de conservació és bo.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
2	9	0,60 ha	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

34.721 Joncedes (prats, sovint emmatats, d'*Aphyllanthes monspeliensis*), calcícoles, de les contrades mediterrànies i de la muntanya mitjana poc plujosa

El *Salvio-Aphyllanthesetum* és una comunitat freqüent a tota la part superior del massís, tant als solells com als obacs dels estatges submontà i montà. En aquesta unitat hem inclòs les joncedes més mesòfiles, que pertanyen a la subassociació *potentilletosum*, present en obacs i llocs plans. La seva composició florística és molt rica i en elles es fan moltes espècies d'àrea de

distribució eurosiberiana. En alguns punts formen mosaic amb prats del *Bromo-Cirsietum* (proximitats de fonts, concavitats del terreny, marges forestals). Les joncedes són abundants als altiplans centrals de la mola de Catí, tall Nou, pla d'Avaria, Millers, mas del Sargento, vall de la Coscollosa i el Rafalgarí (ÁLVAREZ, 2003, taula 97, molts inventaris al territori cartografiat). Tenen generalment un bon estat de conservació. Puntualment, però, poden patir sobrepastura.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
58	0	55,64 ha	Bo	2,07 %	0,12 %

HIC que hi correspon: Cap.

34.8. PRATS SUBNITRÒFILS MEDITERRANIS

34.81 Prats subnitrofils de teròfits (o cardassars), amb *Aegilops geniculata* (traiguera), *Bromus rubens*, *Medicago rigidula*, *Carthamus lanatus*..., de terra baixa

Es tracta de pradells molt abundants, però limitats als solells, en indrets intensament pasturats pel ramat i per les cabres salvatges. Comprenen l'associació *Medicagini-Aegilopietum geniculatae* (ÁLVAREZ, 2003, taula 54, diversos inventaris) i el *Poo-Astragaletum sesamei*, molt afí i dominada per *Poa bulbosa*. Sobretot es fan a l'estatge submontà, tant al domini dels carrascars amb boix (*Quercetum rotundifoliae violetosum*) com del de les pinedes de pinassa (*Paeonio-Pinetum salzmannii*); també són presents en petits punts del montà. A l'estiu s'assequen molt ràpidament i deixen força terra descoberta. El seu estat de conservació és bo.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
6	4	3,71 ha	Bo	0,22 %	3,24%

HIC que hi correspon: Cap.

35 PRATS ACIDÒFILS SECS

35.2 PRADELLS ACIDÒFILS MEDIOEUROPEUS

35.21 Pradells de teròfits (*Aira caryophyllea*, *Vulpia myuros*, *Filago minima*, *Trifolium arvense*...), silicícoles i sovint de sòls arenosos, de la muntanya mitjana

Hem marcat un únic punt d'aquest hàbitat, situat a la capçalera del barranc dels Lladres, a prop del refugi de la font Ferrera, a més de 1100 m d'altitud, al marge d'una pineda de pi roig amb grèvol. Es tracta d'un pradell d'annuals amb diverses vùlpies (destaca *Vulpia myuros* var. *megalura*), *Apera interrupta* (SÁEZ & AL., 2000), *Trifolium campestre*... Es fa als marges sorrencs de les pistes obertes per diverses valls. Ja vam cartografiar una altra localitat al vessant marítim (valls del Retaule i Cirers). Tant la seva vulnerabilitat, com la seva variabilitat anual són altes.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	20 m ²	Regular	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

37 HERBASSARS, JONQUERES I PRATS HUMITS

37.2 JONQUERES I HERBASSARS HUMITS EUTRÒFICS MEDIOEUROPEUS

37.241 Jonqueres subnitròfiles, de sòls calcigats i temporalment inundats, de la muntanya mitjana

Hi apareixen en alguns afloraments d'aigua molt freqüentats pel bestiar. Són herbassars dominats per *Mentha longifolia* amb altres plantes més o menys lligades al indrets humits i d'altres nitròfiles. Hi abunden *Juncus articulatus*, *Juncus inflexus*, *Agrostis stolonifera*, *Ranunculus repens*, etc. N'hem marcat una jonquera al Prat d'en Rovera, a la capçalera del barranc de la Coscollosa (ÁLVAREZ 2003, taula 8, inv. 2, *Junco-Menthetum longifoliae*; ROYO 2007, taula 11, inv. 4, mateixa associació).

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	500 m ²	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

37.4. JONQUERES MEDITERRÀNIES

37.4 Jonqueres de jonc boval (*Scirpus holoschoenus*) i herbassars graminoides , higròfils, de terra baixa (i de la muntanya mitjana)

Jonqueres no tan ruderals, de composició variable, van apareixent als diversos afloraments d'aigua dispersos pel territori. N'hi hem marcat 4 punts i un polígon. Són herbassars vulnerables, exposats a la pastura i a les variacions dels nivells freàtics. Al territori cartografiat les joncedes situades al barranc de Millers i del Regatxol es poden referir a l'*Inulo-Schoenetum*, que es fa damunt de substrat calcari més o menys compacte, mentre que les situades al Prat d'en Rovera, més riques en tàxons de muntanya, s'han d'assignar al *Cirsio-Juncetum inflexi* (ÁLVAREZ 2003, taula 18, inv. 3-7).

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
1	4	0,51 ha	Regular	0,01 %	0,13%

HIC que hi correspon: **6420 Jonqueres i herbassars graminoides humits, mediterranis, del *Molinio-Holoschoenion***, no prioritari

37.5. PRATS HUMITS MEDITERRANIS

37.5 Prats i gespes de sòls argilo-margosos, temporalment inundats, de terra baixa

Es tracta de pradells oberts de composició florística variable que es troben als marges de camí o terrenys inclinats erosionats, una mica ombrívols, i damunt de substrat margós o argilós. N'hem cartografiat un punt al solà de la Coscollosa, on són presents *Jurinea humilis* i *Jasonia tuberosa*. També es fan poblacions de *Centaureum quadrifolium* ssp. *barrelieri*, *Leontodon carpetanus* i *Deschampsia media* ssp. *hispanica* al tall Nou i al Prat d'en Rubera amb extensions inferiors als 10 m² (ÁLVAREZ 2003, taula 7, associació *Centaureo-Jasonietum tuberosae*). També al prat d'en Rubera, ROYO (2007, taula 7 inv. 1 sub. *Prunello-Deschampsietum mediae*) inventaria un prat de *Deschampsia media* ssp. *hispanica* amb *Agrostis stolonifera*.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	30 m ²	Regular	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

37.7. VORADES HERBÀCIES SUBNITRÒFILES

37.72 Herbassars subnitròfils de marges i clarianes forestals, en indrets ombrejats i frescals de la muntanya mitjana

Són formacions herbàcies ruderals d'ambients ombrívols, de composició variable, presents als marges de camins. Hi trobem *Geranium lucidum*, *Anthriscus caucalis*, *Urtica dioica*... (associació *Anthriscus-Geranium lucidum*). N'hem marcat un punt a la zona del Rafalgarí, al marge d'una bardissa, ja que ocupava una certa extensió. Aquests herbassars són més freqüents a l'extrem septentrional del massís, sobretot a l'estatge submontà. També hem afegit un inventari de ROYO 2007 del prat d'en Rovera, referible a l'*Alliario-Chaerophylletum temuli* (taula 25, inv. 3). Aquesta darrera associació, més rica en tàxons eurosiberians, també és presenta a Carlares i al barranc dels Cirers.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	2	30 m ²	Regular	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **6430 – Herbassars higròfils, tant de marges i vorades, com de l'alta muntanya**, no prioritari

38.PRATS DE DALL I PASTURES GRASSES

38.2 PRATS DE DALL DE TERRA BAIXA I DE LA MUNTANYA MITJANA

38.23 Prats dalladors amb fromental (*Arrhenatherum elatius*), dels estatges submontà i montà, principalment als Pirineus

El *Galio-Arrhenatheretum* és una comunitat freqüent a tota la part alta del massís on generalment ocupa extensions reduïdes. Hem assenyalat diversos polígons i punts d'aquest hàbitat a la mola de Catí, pla d'Avaria i Rafalgarí (inventaris a ÁLVAREZ 2003, taula 6; ROYO 2008-09). Aquests prats es desenvolupen principalment en antics bancals abandonats, situats als fondals i obacs, que havien estat antics camps de conreu o prats de pastura o sega. També es troben als marges herbosos de camins. Ocupen sòls plans, de tendència argilosa, amb molta capacitat de retenció d'aigua, sovint en condicions de mitja ombra. Són

pasturats pel bestiar i herbívors salvatges i també estan sotmesos a les variacions anuals de precipitacions. La seva composició florística és heterogènia.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
6	6	6,68 ha	Regular	No comparable	< 0,1%

HIC que hi correspon: **6510 – Prats de dall de terra baixa i de la muntanya mitjana (*Arrhenatherion*)**, no prioritari

41 BOSCOS CADUCIFOLIS, PLANIFOLIS

41.7. ROUREDES SUBMEDITERRÀNIES

41.7713 Boscos de roure valencià (*Quercus faginea* o híbrids), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa (i de terra baixa)

A tot el massís hi poden aparèixer peus aïllats o formant petits rodals de roure valencià (*Quercus faginea*) o híbrids tradicionalment assignats a *Q. cerrioides*. Es troben als estatges montà i submontà, però sobretot al pis mediterrani dels alzinars i carrascars. N'hem distingit un punt, al barranc del Regatxol, a l'extrem septentrional cartografiat, on hi ha alguns roures disseminats en una extensió significativa de terreny. Estan barrejats amb pinassa (*Pinus nigra* ssp. *salzmannii*) i carrasca (*Quercus ilex* ssp. *ballota*). Podria tractar-se de rodals que encara s'estan recuperant d'una explotació intensa en el passat. De tota manera, els roures són molt escassos a la part alta del massís, ja que semblen defugir el substrat dolomític i compacte, majoritari al territori.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	100 m ²	Mitjà	< 0,1%	< 0,1%

HIC que hi correspon: **9240 – Rouredes ibèriques de roure valencià (*Quercus faginea*) i roure africà (*Quercus canariensis*)**, no prioritari

42 BOSCOS ACICULIFOLIS

42.5 BOSCOS DE PI ROIG

42.5A23⁺ Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, meridionals

Constitueixen l'hàbitat més estès a la part alta del massís, on ocupen grans extensions des d'un extrem a l'altre del territori cartografiat: tossal dels Tres Reis, tossal d'en Cervera, el Negrell, coll de la Creu, ombries del Cotarro, punts de Tall Nou, mola de Catí, pla d'Avaria i els Pallers. Hi ha diversos inventaris fets a la zona objecte d'aquest treball a ÁLVAREZ (2003, taula 117). Aquestes pinedes es fan als terrenys plans, als obacs i en alguns solells poc inclinats, generalment per sobre dels 1.000 - 1.100 m d'altitud. El bosc és més o menys dens, sempre dominat pel pi roig (*Pinus sylvestris*), amb alguns peus de *Pinus nigra* ssp. *salzmannii* i dels caducifolis *Acer opalus* ssp. *hispanicus* i *Sorbus aria*. L'estrat arbustiu està constituït sobretot per boix (*Buxus sempervirens*). Tots aquests boscos poden incloure's dins del *Geo-Pinetum sylvestris*. El seu estat de conservació és correcte. Moltes d'aquestes pinedes són explotades per obtenir-ne la fusta. En alguns obacs, el recobriment de caducifolis és important, i constitueixen formacions forestals mixtes d'aurons amb pins; no obstant això, no els hem atribuït a l'hàbitat 43.H (Altres boscos mixtos de caducifolis i coníferes), ja que és una mena de calaix de sastre.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
23	0	1.649,06 ha	Bo	41,75 %	34,88%

HIC que hi correspon: Cap.

42.5E Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), o repoblacions, sense sotabosc forestal

Algunes pinedes de pi roig que poden ser de repoblació, molt pasturades o que colonitzen antics prats o camps de conreu abandonats, no presenten estrat arbustiu o bé té un recobriment molt baix. Trobem aquestes pinedes disperses a tot el territori, ocupant sempre petites extensions. Sovint presenten un estrat herbaci de joncada (*Salvio-Aphyllanthetum*).

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
7	0	24,12 ha	No procedeix	< 1 %	< 0,5 %

HIC que hi correspon: Cap.

42.6 BOSCOS DE PINASSA

42.637⁺ Boscos de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*) de les muntanyes mediterrànies meridionals (de Prades i el Montsant al Port)

Els boscos de pinassa ocupen una gran extensió a tot el territori, sobretot a l'estatge submontà, però també al montà i als dominis d'alzinars i carrascars. Es tracta d'una unitat heterogènia amb diverses comunitats sota la dominància d'un estrat arbori de pinassa. Principalment inclou pinedes del *Paeonio-Pinetum salzmannii* a zones planes i solells poc inclinats de l'estatge submontà, però també carrascars amb pins del *Quercetum rotundifoliae violetosum* als solells amb major pendent del mateix estatge i, a menys altitud, alguns alzinars amb pins del *Quercetum ilicis quercetosum valentinae* i carrascars amb pins del *Quercetum rotundifoliae*. Als altiplans i obacs aquestes pinedes són substituïdes pels boscos de pi roig del *Geo-Pinetum sylvestris*.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
55	0	1.085,65 ha	Bo	27,07 %	11,49%

HIC que hi correspon: **9530*** – **Pinedes submediterrànies de pinassa (*Pinus nigra* ssp. *salzmannii*)**, PRIORITARI

42.67 Pinedes de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*), o repoblacions, sense sotabosc forestal

Sovint hi ha pinedes de pinassa obertes sense o amb molt poc estrat arbustiu. L'estrat herbaci acostuma a ser una joncada del *Salvio-Aphyllanthesum*. Es troben disperses per tot el territori damunt de camps abandonats i en boscos aclarits. Es fan principalment a l'estatge submontà. Tenen un bon estat de conservació.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
28	0	116,65 ha	Bo	2,40 %	0,26%

HIC que hi correspon: Cap.

42.A ALTRES BOSCOS DE CONÍFERES I TEIXEDES

42.A75 Teixedes ibèriques

Les teixedes del *Saniculo-Taxetum* ocupen alguns obacs, sobretot als repeus de cingle o fondals protegits. Constitueixen boscos mixtos de caducifolis i perennifolis, on els teixos (*Taxus baccata*) no formen masses compactes, sinó que es troben dispersos entre diverses espècies arbòries (*Pinus nigra* ssp. *salzmannii*, *P. sylvestris*, *Acer opalus* ssp. *hispanicus*, *Sorbus aria*, *Ilex aquifolium* i *Corylus avellana*). Aquestes formacions forestals mixtes les hem inclòs dins de la unitat "teixedes ibèriques". Les trobem des del Negrell fins els Pallers, sobretot als obacs amb cert pendent, entre els 900 i els 1200 m (ÁLVAREZ 2003, taula 128 inv. 2,3,6,8; ROYO 2007, taula 71 inv. 6). La seva conservació és variable, ja que es tracta de boscos vulnerables, que estan exposades a les fluctuacions d'humitat de cada estiu. Incloem aquí grevoledes barrejades amb diversos tipus d'arbres i arbusts i no a l'hàbitat 45.8 (Grevoledes) degut a la seva gran heterogeneïtat. Tampoc acceptem la unitat 43.H (Altres boscos mixtos de caducifolis i coníferes), ja que sempre hi apareix algun teix.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
20	1	12,92 ha	Regular	0,31 %	> 75% de l'àrea cartografiada

HIC que hi correspon: **9580 – Teixedes mediterrànies. PRIORITARI.**

42.B⁺ BOSCOS MIXTOS DE CONÍFERES

42.B3⁺ Boscos mixtos de pi roig (*Pinus sylvestris*) i pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*)

Tot i que el nostre criteri ha estat el de separar les pinedes de pi roig (*Geo-Pinetum sylvestris*) de les de pinassa (*Paeonio-Pinetum salzmannii*), en alguns indrets la barreja de pins a l'estrat arbori dificulta la separació entre tots dos tipus de boscos. És el cas de certes pinedes de repoblació disperses al territori, i d'alguns boscos al Tall Nou, el Refalgarí i Carlares.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície ha	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
17	0	169,76	Bo	No cartografiat	No cartografiat

HIC que hi correspon: **9530* – Pinedes submediterrànies de pinassa (*Pinus nigra* ssp. *salzmannii*), PRIORITARI**

43 BOSCOS MIXTOS DE CADUCIFOLIS I CONÍFERES

43.1751 Boscós mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, xeromesòfils, de la muntanya mitjana poc plujosa

Hem inclòs aquí una pineda de les Ombries del Cotarro amb *Pinus sylvestris* amb algun peu de faig (*Fagus sylvatica*) al seu interior. La seva extensió era molt petita. Hi havien també altres caducifolis: teix (*Taxus baccata*) i grèvol (*Ilex aquifolium*). A l'altre vessant ja cartografiat anteriorment, les fagedes, mixtes o no, assoleixen majors extensions (barrancs dels Cirers, de la Carrasca i del Retaule).

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	100 m ²	Regular	< 0,1%	< 0,1%

HIC que hi correspon: **9150 - Fagedes calcícoles xerothermòfiles**, no prioritari

44 BOSCOS I BOSQUINES DE RIBERA O DE LLOCS MOLT HUMITS

44.1 COMUNITATS DOMINADES PER *SALIX* SPP.

44.122 Sargars de terra baixa

Són bosquines dominades per *Salix eleagnus* ssp. *angustifolia*. Es troben als barrancs de Millers, del Capatx i del Regatxol (aquí amb alguns gatells dispersos), per sota d'uns 1100 m (TORRES, 1989, ÁLVAREZ 2003, taula 122, inv. 2, al Regatxol, associació *Saponario-Salicetum purpureae*). No formen una franja contínua. Constitueixen clapes disperses barrejades amb bardisses, comunitats de codolars i vegetació ruderal. El seu estat de conservació és acceptable.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	2	200 m ²	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

45. BOSCOS ESCLEROFIL·LES I LAURIFOLIS

45.3 ALZINARS I CARRASCARS

45.3132⁺ Alzinars muntanyencs en terreny calcari, dels Pirineus orientals i dels territoris ruscínic, olositànic i catalanídic

Assignem en aquest hàbitat els alzinars on són freqüents les plantes del *Querco-Fagetea* (*Quercetum ilicis* subass. *quercetosum valentinae*), presents al massís entre els 500 i 900 m, principalment als obacs. Junt amb l'alzina són freqüents la pinassa (*Pinus nigra* ssp. *salzmannii*) els aurons (*Acer opalus* ssp. *hispanicus*) i també la carrasca (*Quercus ballota*). A l'estrat arbustiu el boix (*Buxus sempervirens*) és l'arbust dominant. *Phillyrea latifolia* hi és també freqüent. Els hem identificat només als obacs i fondals del barranc del Regatxol, ja a prop d'Aragó, més enllà de les Gúbies, per sota dels 850 m. A altres zones del massís, tant al vessant marítim com el continental, ocupen majors extensions. Localment tenen poca diversitat i el seu estat de conservació és acceptable.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
2	0	2,00 ha	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **9340 - Alzinars i carrascars**, no prioritari

45.3411 Carrascars iberoorientals, de les contrades interiors, a terra baixa

Els carrascars de l'estatge mesomediterrani pertanyen a la subassociació *centaureetosum linifoliae* del *Quercetum rotundifoliae*. Degut a l'altitud del territori cartografiat, només poden fer-se a alguns solells de la vall del Regatxol, per sota dels 800 m. Aquests carrascars estan acompanyats per brolles de l'*Erico-Thymelaeetum* i savinars del *Buxo-Juniperetum*.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
2	0	1,04 ha	Mitjà	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **9340 - Alzinars i carrascars**, no prioritari

45.3415⁺ Carrascars muntanyencs, pirinencs

Els carrascars amb boix (*Quercetum rotundifoliae violetosum willkommii*) són freqüents als solells de tot l'estatge submontà, entre els 900 i els 1300m d'alçada (ÁLVAREZ, 2003, taula 145, diversos inventaris a la zona). S'estenen, de sud a nord, pels vessants del barranc de la Coscollosa, els solells del mas de l'Amat, Millers, Carlares, Tall Nou i la vall del barranc del Regatxol. Es troben en mosaic

amb boixedes (*Rhamno-Buxetum*, *Stipo-Juniperetum*), joncedes (*Salvio-Aphyllanthetum*) i pradells d'annuals (*Phlomido-Brachypodietum*). No formen masses denses. Junt a la carrasca acostuma a fer-se la pinassa (*Pinus nigra* ssp. *salzmannii*), de vegades amb un recobriment de fins el 50%. El boix és la planta dominant a l'estrat arbustiu. Destaquem la relativa abundància de lleterassa (*Euphorbia characias*) en aquests boscos. El seu grau de conservació és acceptable. Aquí també hem inclòs alguns carrascars de mida petita assignables als hàbitats 31.1134⁺ (Màquies de carrasca, calcícoles, de les contrades mediterrànies i de l'estatge montà) i 32.11614⁺ (Màquies denses de carrasca amb aspecte de bosc menut), ja que els carrascars de la zona cartografiada, sovint molt oberts, freqüents als solells tenen un estrat arbori de mida variable o reduïda, amb l'excepció de certes localitats (coll de la Carrasqueta, Millers...).

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
63	0	406,06 ha	Bo	9,79 %	No cartografiat

HIC que hi correspon: **9340 - Alzinars i carrascars**, no prioritari

53 VORES D'AIGUA I HÀBITATS INUNDABLES

53.1 CANYISSARS I FORMACIONS ANÀLOGUES

53.112 Canyissars de sòls rarament inundables

En alguns punts de la base del barranc del Regatxol hi ha poblacions denses de *Phragmites australis* que ocupen algunes desenes de metres quadrats. No cartografiades, hi ha alguna clapa als barrancs de la Coscollosa, de Capatx i de Millers (ÁLVAREZ 2003, taula 2, *Typho-Schoenoplectetum tabernaemontani*) i pujant a la mola de Catí (TORRES, 1989). La seva vulnerabilitat és alta. Esporàdicamet es troben als marges dels llit pedregosos dels barrancs. Aquestes poblacions són més freqüents, però, a la banda continental del massís.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	20 m ²	Regular	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

53.13 Poblaments de balques (*Typha* spp.)

A prop de la casa del Rei, a la confluència dels barrancs de la Coscollosa i de Carlús, hi ha una bassa artificial on hi ha poblacions més o menys denses de balques (*Typha angustifolia*). Malgrat que ocupen pocs metres quadrats, hem indicat la seva presència al mapa. Al costat havia canyís (*Phragmites communis*). Aquests poblaments poden assignar-se al *Typho-Schoenoplectetum tabernaemontani*. La bassa està permanentment coberta d'aigua.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	100 m ²	Regular	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

61 TARTERES

61.3 ALTRES TARTERES

61.311 Pedrusques calcàries, amb *Stipa calamagrostis*, *Rumex scutatus*..., de l'estatge montà poc plujós

Poblacions d'*Stipa calamagrostis* més o menys denses apareixen en llits dels barrancs situats a més altitud, també en algun coll de muntanya (coll de Pallers, ÁLVAREZ 2003, taula 39, inv. 4). N'hem cartografiat porcions dels llits dels barrancs de Millers, de Capatx i, sobretot, al del Regatxol (ÁLVAREZ 2003, taula 38, diversos inventaris). Hi apareixen també algunes plantes de tendència montana, principalment *Ligusticum lucidum* i *Biscutella cuneata*. El seu estat de conservació és bo. Es poden referir a l'associació *Biscutello-Stipetum calamagrostis*, descrita inicialment del massís del Port.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
2	3	4,45 ha	Bo	0,11 %	0,46%

HIC que hi correspon: **8130 - Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila**, no prioritari

61.32 Pedrusques de la baixa muntanya mediterrània, catalanoocitanes

Els pedruscalls del *Centrantho-Euphorbietum aragonensis* són molt abundants, especialment als vessants abruptes de les conques dels barrancs de la Coscollosa, de Millers i del Regatxol, principalment a l'estatge submontà. Es tracta de pedruscalls amb certa diversitat florística, molt variables, on *Biscutella*

laevigata ssp. *cuneata*, *Arrhenatherum sardoum* i *Melica minuta* tenen una presència constant. Hi ha també pradells de crespínells del *Sedetum micrantho-sediformis* i d'annuals del *Erodio-Arenarietum conimbricensis*. La seva conservació és acceptable.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
7	17	4,18 ha	Bo	0,10 %	0,33%

HIC que hi correspon: **8130 - Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila**, no prioritari

62 ROQUES NO LITORALS

62.1 CINGLES I PENYALS CALCARIS

62.1111 Roques calcàries, amb vegetació casmofítica, termòfila, de les contrades mediterrànies

Es tracta d'un hàbitat molt freqüent a les cingleres i altres indrets abruptes de tots dos vessants del massís. Al territori cartografiat, la seva presència es redueix als solells inferiors als 1.000 m de les cingleres de les valls del Regatxol, Coscollora i Millers. Aquí incloem el *Melico-Saturejetum fruticosae*, d'indrets inclinats, i sobretot el *Jasonio-Linarietum cadevallii*, de parets verticals. Aquesta darrera associació presenta algunes plantes de tendència montana, i totes les localitats s'han d'adscriure a la subassociació *hieracietosum laniferi*, amb *Hieracium laniferum*, *Potentilla caulescens* i *Sanguisorba minor* ssp. *rupicola* (localment abundant al Regatxol). L'estat de totes aquestes poblacions rupícoles és acceptable.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
5	6	2,30 ha	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **8210 - Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola**, no prioritari

62.1115 Roques calcàries ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de les contrades mediterrànies

N'hem indicat un punt a la zona de les gúbies del Regatxol, on *Polypodium vulgare* ssp. *cambricum* és localment abundant. També hi són les falgueres *Ceterach officinalis* i *Asplenium trichomanes* ssp. *quadrivalens*, junt amb diversos briòfits. Pertanyen a l'associació *Polypodietum cambrici*, present a tot l'estatge mesomediterrani del massís a ambdós vessants.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent CAT
0	1	100 m ²	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **8210 - Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola**, no prioritari

62.151 Roques calcàries, amb *Potentilla caulescens*, *Saxifraga longifolia*, *Asplenium fontanum*..., de l'estatge montà i de les muntanyes mediterrànies

Aquí incloem comunitats rupícoles que es fan en cingleres, balmes i parets rocoses més o menys inclinades als estatges submontà i montà, per sobre dels 800-1000 m, segons la exposició. En formen part tant de l'*Hieracio-Salicetum tarraconensis* com de l'*Antirrhinetum pertegasii* (balmes). Al territori cartografiat, a seva diversitat florística és relativament baixa (ÁLVAREZ 2003, taula 27, diversos inventaris, subassociació *typicum*). A la Mola de Catí les cingleres s'enriqueixen amb *Draba hispanica* (TORRES, 1989), i als Pallers amb *Saxifraga longifolia* var. *aitanica*. Es tracta d'un hàbitat molt freqüent i amb un estat de conservació generalment bo.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
99	0	99,31 ha	Bo	2,39 %	No cartografiat

HIC que hi correspon: **8210 - Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola**, no prioritari

62.152 Roques calcàries ombrejades i sovint humides, amb diverses falgueres (*Cystopteris fragilis*...), dels estatges montà i subalpí

Aquí incloem les parets ombrívols de la dolina de la Cova Cambra (FONT QUER, 1917), a la Mola de Catí, a quasi 1.300 m d'alçada, on *Cystopteris fragilis* és molt abundant i té un alt recobriment. És el punt de tot el massís on té la població més extensa. Es troba a l'estatge montà, envoltat per pinedes del *Geo-Pinetum*

sylvestris. A la dolina també hi ha herbassars subruderals i esciòfils de l'*Anthrisco-Geranium lucidi*.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	1000 m ²	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **8210 - Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola**, no prioritari

62.1C⁺ Roques calcàries ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de l'estatge montà i de la muntanya mediterrània

Només hem marcat cinc punts d'aquest hàbitat que apareix dispers en talussos i parets ombrívols de l'estatge montà. Un inventari publicat s'ha pres a prop del coll de la Carrasqueta (ÁLVAREZ 2003, taula 32, inv. 11, *Polypodio-Saxifragetum corbariensis*). La comunitat cobreix superfícies molt petites normalment en afloraments rocosos a dins del bosc o als talussos dels camins que hi queden a l'ombra. La protecció de la coberta arbòria li proporciona una humitat més elevada i fa que tingui un recobriment muscinal important. Hi apareix *Polypodium vulgare* ssp. *vulgare* i ssp. *cambricum* i *Saxifraga corbariensis*

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	5	460 m ²	Bo	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: **8210 - Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola**, no prioritari

62.5 ROQUES HUMIDES

62.51 Roques calcàries humides i degotalls, amb falzia (*Adiantum capillus-veneris*), de les contrades mediterrànies

Només hem pogut identificar dos punts d'aquest hàbitat, un d'ells al barranc del Regatxol i l'altre al barranc de la Coscollosa (ÁLVAREZ 2003, taula 34, inv. 8). El primer pertany a la subassociació típica de l'*Eucladio-Adiantetum*, on la falzia de pou (*Adiantum capillus-veneris*) hi és abundant, junt amb una densa cobertura muscinal. Al segon també és present l'endemisme *Pinguicula grandiflora* ssp. *dertosensis* (subassociació *pinguiculetosum dertosensis*). En tots dos casos, es

tracta de parets permanentment mullades que ocupen una certa extensió. La seva conservació és bona, però estan sotmesos a un cert grau de vulnerabilitat. Sovint fan mosaic amb fragments de jonqueres de l'*Inulo-Schoenetum nigricans*.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	2	230 m ²	Bo	< 0,1%	< 0,1%

HIC que hi correspon: **8210 - Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola**, no prioritari

65.4 Coves i avencs

Hem assenyalat 26 coves i avencs a partir del catàleg espeleològic dels Ports, elaborat per l'Espeleo Club Tortosa, any 2003.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	26	-	-	-	-

HIC que hi correspon: **8310 – Coves no explotades pel turisme**. No prioritari

83 CONREUS LLENYOSOS I PLANTACIONS D'ARBRES

83.3 PLANTACIONS D'ARBRES

83.3112 Plantacions de pinassa austríaca (*Pinus nigra ssp. nigra*) i d'altres pins europeus

A la capçalera del barranc de la Coscollosa i als voltants del Rafalgarí s'han fet algunes plantacions amb arbres que no són del territori. Hi apareixen diverses coníferes, principalment *Pinus nigra ssp. nigra*, però també espècies dels gèneres *Abies* (*A. alba*, *A. pinsapo*), *Cupressus* (*C. lusitanica*, *C. macrocarpa*, *C. arizonica*), *Cedrus* i *Sequoiadendrum giganteum*... (ROYO, F. & al., 2008, BUIRA, A. & al., 2009).

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
6	0	4,92	No procedeix	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

83.3113 Plantacions de xiprers (*Cupressus sempervirens*) i d'altres cupressàcies europees

A la pista de Refalgarí, entrant al prat d'en Rubera, hi ha plantacions mixtes de coníferes, on manca *Pinus nigra* ssp. *nigra* i són presents diverses espècies de xiprers. Per aquestes raons, hem separat aquest hàbitat dels anteriors.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
1	0	0,83 ha	No procedeix	0,07 %	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

83.3121 Plantacions de cedres (*Cedrus* spp.) i d'altres pinàcies no europees (excepte pins).

Hem assenyalat un únic polígon i encara relativament petit.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
1	0	0,92 ha	No procedeix	No cartografiat	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

83.3123 Plantacions d'altres coníferes no europees

Al barranc de Carlús, a prop de la Casa del Rei, hi ha una plantació de *Cupressus lusitanica* que, per la seva extensió, representem en el mapa.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
0	1	400 m ²	No procedeix	No cartografiat	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

87 CAMPS ABANDONATS, ERMOTS I ÀREES RUDERALS

87.22⁺ Comunitats ruderals de muntanya

N'hem assenyalat un parell de polígons (coll de la Carrasqueta, pla d'Avaria) i un punt al Rafalgarí. La vegetació ruderal present és diversa i molt heterogènia. Es

Cartografia digital d'hàbitats CORINE i dels H.I.C. del PN dels Ports:
II. Zona sudoccidental

tracta principalment de cardassars i de prats de margall assignables respectivament a les associacions *Salvio-Marrubietum supini* i *Hordeetum murini*. A la part alta del massís, la vegetació ruderal ocupa petites extensions, degut que la major part del terreny és forestal i es troba deshabitat des de fa molts anys.

Nombre polígons	Nombre punts	Superfície	Estat conservació	Represent. PORT	Represent. CAT
2	1	0,67 ha	Regular	< 0,1%	No cartografiat

HIC que hi correspon: Cap.

4. ANNEXOS

Taula 1. Relació dels hàbitats presents en el mapa (cobertura "ports10_pol" de polígons), nombre de polígons i superfície ocupada

Taula 2. Relació dels hàbitats presents en el mapa (cobertura "ports10_pt" de punts) i nombre de punts

Taula 3. Relació dels Hàbitats d'Interès Comunitari, nombre de polígons i punts i superfície ocupada

Taula 4. Relació de tots els hàbitats que apareixen a la cartografia, amb els valors dels **indicadors d'interès de conservació** que es detallen al Manual dels Hàbitats de Catalunya

Cartografia digital d'hàbitats CORINE i dels H.I.C. del PN dels Ports:
II. Zona sudoccidental

Taula 1. Relació dels hàbitats presents en la capa de polígons, nombre de polígons i superfície ocupada

CODI CORINE	Nombre Polígons	Superfície Ha
31.744 Matollars xeroacàntics d'eriçó (<i>Erinacea anthyllis</i>), calcícoles, de carenes i vessants ventosos, dels Prepirineus i de les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals.	22	25,88
31.82 Bardisses amb abundància de boix (<i>Buxus sempervirens</i>), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa, sobretot als Prepirineus.	10	4,45
31.863 Falgars (poblaments de <i>Pteridium aquilinum</i>), xeromesòfils, de la muntanya mitjana (i de terra baixa)	1	0,53
31.8C3 ⁺ Avellanoses (bosquines de <i>Corylus avellana</i>), mesòfiles o mesoxeròfiles, d'ambients secs de la muntanya mitjana	4	1,59
32.1321 Savinoses (màquies o garrigues amb abundància de <i>Juniperus phoenicea</i> ssp. <i>phoenicea</i> arborescent), calcícoles, de les contrades mediterrànies no litorals.	63	147,02
32.42 Brolles dominades pel romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>), calcícoles, de terra baixa.	3	1,74
32.631 ⁺ Timonedes o brolles baixes amb abundància de sàlvia (<i>S. lavandulifolia</i>), espernallac (<i>Santolina</i>) i altres mates xeròfiles, calcícoles, de les muntanyes poc plujoses.	161	197,16
32.641 ⁺ Boixedes (matollars de <i>Buxus sempervirens</i>) de la muntanya mitjana (i de les contrades mediterrànies)	41	47,92
32.66 ⁺ Matollars prostrats (catifes) de boixerola (<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>) de l'estatge montà, als Prepirineus i a les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals.	14	10,55
34.32612 ⁺ Prats calcícoles i mesoxeròfils, amb abundància de <i>Bromus erectus</i> i <i>Cirsium tuberosum</i> ..., de la muntanya mitjana poc seca, als territoris catalanídics meridional i central i al Montsec.	4	4,77
34.36b Fenassars (prats de <i>Brachypodium phoenicoides</i>), amb <i>Euphorbia serrata</i> , <i>Galium lucidum</i> ..., xeromesòfils, de sòls profunds de terra baixa i de la baixa muntanya mediterrània	23	44,61
34.511 Llistonars (prats secs de <i>Brachypodium retusum</i>) amb teròfits, calcícoles, de terra baixa.	35	24,60
34.5131 Prats de teròfits, calcícoles, de terra baixa, a la Mediterrània occidental	3	1,54
34.7135 ⁺ Prats de <i>Festuca gautieri</i> , calcícoles, dels relleixos i peus de cingles més o menys ombrívols de les muntanyes catalanídiques.	2	0,60
34.721 Joncedes (prats, sovint emmatats, d' <i>Aphyllanthes monspeliensis</i>), calcícoles, de les contrades mediterrànies i de la muntanya mitjana poc plujosa	58	55,64
34.81 Prats subnitròfils de teròfits (o cardassars), amb <i>Aegilops geniculata</i> (traiguera), <i>Bromus rubens</i> , <i>Medicago rigidula</i> , <i>Carthamus lanatus</i> ..., de terra baixa.	6	3,71
37.4 Jonqueres de jonc boval (<i>Scirpus holoschoenus</i>) i herbassars graminoides, higròfils, de terra baixa (i de la muntanya mitjana)	1	0,51
38.23 Prats dalladors amb fromental (<i>Arrhenatherum elatius</i>), dels estatsges submontà i montà, principalment als Pirineus	6	6,68
42.5A23 ⁺ Boscos de pi roig (<i>Pinus sylvestris</i>), calcícoles, meridionals.	23	1.649,06
42.5E Pinedes de pi roig (<i>Pinus sylvestris</i>), o repoblacions, sense sotabosc forestal	7	24,12
42.637 ⁺ Boscos de pinassa (<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i>) de les muntanyes mediterrànies meridionals (de Prades i el Montsant al Port).	55	1.085,65
42.67 Pinedes de pinassa (<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i>), o repoblacions, sense sotabosc forestal	28	116,65

Cartografia digital d'hàbitats CORINE i dels H.I.C. del PN dels Ports:
II. Zona sudoccidental

CODI CORINE	Nombre Polígons	Superfície Ha
42.A75 Teixedes ibèriques.	20	12,92
42.B3 ⁺ Boscos mitxtos de pi roig (<i>Pinus sylvestris</i>) i pinassa (<i>Pinus nigra</i> ssp. <i>salzmannii</i>)	17	169,76
45.3132 ⁺ Alzinars muntanyencs en terreny calcari, dels Pirineus orientals i dels territoris ruscínic, olositànic i catalanídic	2	2,00
45.3411 Carrascars iberoorientals, de les contrades interiors, a terra baixa.	2	1,04
45.3415 ⁺ Carrascars muntanyencs, pirinencs.	63	406,06
61.311 Pedrusques calcàries, amb <i>Stipa calamagrostis</i> , <i>Rumex scutatus</i> ..., de l'estatge montà poc plujós	2	4,45
61.32 Pedrusques de la baixa muntanya mediterrània, catalanoocitanes.	7	4,18
62.1111 Roques calcàries, amb vegetació casmofítica, termòfila, de les contrades mediterrànies.	5	2,30
62.151 Roques calcàries, amb <i>Potentilla caulescens</i> , <i>Saxifraga longifolia</i> , <i>Asplenium fontanum</i> ..., de l'estatge montà i de les muntanyes mediterrànies	99	99,31
83.3112 Plantacions de pinassa austríaca (<i>Pinus nigra</i> ssp. <i>nigra</i>) i d'altres pins europeus.	6	4,92
83.3113 Plantacions de xiprers (<i>Cupressus sempervirens</i>) i d'altres cupressàcies europees	1	0,83
	1	0,49
87.22 ⁺ Comunitats ruderals de muntanya	2	0,67
TOTAL	797	4.163,90

Taula 2. Relació dels hàbitats presents en la capa de punts, nombre de punts i superfície

CODI CORINE	Nombre punts	Superf. m ²
22.15 Aigües dolces estagnants oligomesotròfiques, riques en calç.	3	230
22.3231 Jonqueroles de <i>Juncus bufonius</i> , de sòls temporalment inundats de l'estatge montà.	1	3
22.432 Comunitats d'herbes radicans amb fulles flotants o submerses (<i>Callitriche</i> , <i>Ranunculus</i> gr. <i>aquatilis</i>), d'aigües dolces estagnants, somes i de nivell fluctuant.	2	25
22.441 Poblaments submersos d'asperelles (<i>Chara</i> spp.) de basses i estanys d'aigües carbonàtiques.	5	250
24.225 Comunitats obertes de llonga (<i>Andryala ragusina</i>), cascall marí (<i>Glaucium flavum</i>)..., de codolars de rambles i rieres de terra baixa (i muntanya mitjana).	1	50
31.744 Matollars xeroacàntics d'eriçó (<i>Erinacea anthyllis</i>), calcícoles, de carenes i vessants ventosos, dels Prepirineus i de les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals.	7	2600
31.82 Bardisses amb abundància de boix (<i>Buxus sempervirens</i>), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa, sobretot als Prepirineus.	6	1900
31.863 Falgars (poblaments de <i>Pteridium aquilinum</i>), xeromesòfils, de la muntanya mitjana (i de terra baixa).	3	2500
31.8712 Herbassars de belladona (<i>Atropa bella-donna</i>), bleneres (<i>Verbascum</i> spp.)..., de clarianes forestals en sòls eutròfics als estatges montà i subalpí.	3	180
32.42 Brolles dominades pel romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>), calcícoles, de terra baixa.	4	750
32.66 ⁺ Matollars prostrats (catifes) de boixerola (<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>) de l'estatge montà, als Prepirineus i a les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals.	2	700
34.32612 ⁺ Prats calcícoles i mesoxeròfils, amb abundància de <i>Bromus erectus</i> i <i>Cirsium tuberosum</i> ..., de la muntanya mitjana poc seca, als territoris catalanídics meridional i central i al Montsec.	10	3400
34.41 Vorades herbàcies xeròfiles (lligades a les rouredes i altres boscos poc humits), amb <i>Origanum vulgare</i> (orenga), <i>Geranium sanguineum</i> , <i>Tanacetum corymbosum</i> , <i>Oryzopsis paradoxa</i> ..., de la muntanya mitjana i de les contrades mediterrànies plujoses	10	280
34.42 Vorades herbàcies mesòfiles (lligades a les fagedes, freixenedes i altres boscos humits), amb <i>Trifolium medium</i> , <i>T. ochroleucon</i> , <i>Valeriana officinalis</i> (valeriana)..., de la muntanya mitjana	4	180
34.511 Llistonars (prats secs de <i>Brachypodium retusum</i>) amb teròfits, calcícoles, de terra baixa.	22	6500
34.5131 Prats de teròfits, calcícoles, de terra baixa, a la Mediterrània occidental.	31	2090
34.7135 ⁺ Prats de <i>Festuca gautieri</i> , calcícoles, dels relleixos i peus de cingles més o menys ombrívols de les muntanyes catalanídiques.	9	1000
34.81 Prats subnitròfils de teròfits (o cardassars), amb <i>Aegilops geniculata</i> (traiguera), <i>Bromus rubens</i> , <i>Medicago rigidula</i> , <i>Carthamus lanatus</i> ..., de terra baixa.	4	2000
35.21 Pradells de teròfits (<i>Aira caryophyllea</i> , <i>Vulpia myuros</i> , <i>Filago minima</i> , <i>Trifolium arvense</i> ...), silicícoles i sovint de sòls arenosos, de la muntanya mitjana.	1	20
37.241 Jonqueres subnitròfiles, de sòls calcigats i temporalment inundats, de la muntanya mitjana.	1	500
37.4 Jonqueres de jonc boval (<i>Scirpus holoschoenus</i>) i herbassars graminoides, higròfils, de terra baixa (i de la muntanya mitjana).	4	1350
37.5 Prats i gespes de sòls argilo-margosos, temporalment inundats, de terra baixa.	1	30
37.72 Herbassars subnitròfils de marges i clarianes forestals, en indrets ombrejats i frescals de la muntanya mitjana	2	30
38.23 Prats dalladors amb fromental (<i>Arrhenatherum elatius</i>), dels estatges submontà i montà, principalment als Pirineus.	6	600
41.7713 Boscos de roure valencià (<i>Quercus faginea</i> o híbrids), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa (i de terra baixa).	1	50

Cartografia digital d'hàbitats CORINE i dels H.I.C. del PN dels Ports:
II. Zona sudoccidental

42.A75 Teixedes ibèriques.	1	600
43.1751 Boscos mixtos de faig (<i>Fagus sylvatica</i>) i pi roig (<i>Pinus sylvestris</i>), calcícoles, xeromesòfils, de la muntanya mitjana poc plujosa	1	100
44.122 Sargars de terra baixa	2	200
53.112 Canyissars de sòls rarament inundats.	1	20
53.13 Poblaments de balques (<i>Typha</i> spp.)	1	100
61.311 Pedrusques calcàries, amb <i>Stipa calamagrostis</i> , <i>Rumex scutatus</i> ..., de l'estatge montà poc plujós.	3	1150
61.32 Pedrusques de la baixa muntanya mediterrània, catalanooccitanes	17	5100
62.1111 Roques calcàries, amb vegetació casmoítica, termòfila, de les contrades mediterrànies.	6	3200
62.1115 Roques calcàries ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de les contrades mediterrànies.	1	100
62.152 Roques calcàries ombrejades i sovint humides, amb diverses falgueres (<i>Cystopteris fragilis</i> ...), dels estatsges montà i subalpí.	1	1000
62.1C ⁺ Roques calcàries ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de l'estatge montà i de la muntanya mediterrània.	5	460
62.51 Roques calcàries humides i degotalls, amb falzia (<i>Adiantum capillus-veneris</i>), de les contrades mediterrànies.	2	230
65.4 Coves i avencs	26	-
83.3123 Plantacions d'altres coníferes no europees	1	400
87.22 ⁺ Comunitats ruderals de muntanya.	1	400
TOTAL	212	40.278

Taula 3. Relació dels Hàbitats d'Interès Comunitari, nombre de polígons i punts i superfície ocupada

HIC	Nombre polígons/ punts	Sup. pol (ha) / punts (m ²)
3130 Aigües estagnants, poc o molt mesotròfiques, amb vegetació de les classes <i>Littoreletea uniflorae</i> i/o <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>	0 / 1	0 / 3
3140 Aigües estagnants oligomesotròfiques, dures, amb vegetació bentònica de carofícies	0 / 5	0 / 250
3250 Rius mediterranis amb vegetació del <i>Glaucion flavi</i>	0 / 1	0 / 50
4090 Matollars xeroacàntics endèmics oromediterranis	22 / 7	25,88 / 2600
5110 Boixedes xerothermòfiles permanents, dels vessants rocosos	46 / 6	51,12 / 1900
5210 Màquies i garrigues amb <i>Juniperus</i> spp. arborescents, no dunars	64 / 0	147,36 / 0
6210 Prats -i fàcies emmatades- medieuropeus, seminatural, sobre substrat calcari (<i>Festuco-Brometea</i>)	4 / 10	4,76 / 3000
6220* Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (<i>Thero-Brachypodietalia</i>)	37 / 51	26,68 / 8590
6420 Jonqueres i herbassars gramínoides humits, mediterranis, del <i>Molinio-Holoschoenion</i>	1 / 4	0,51 / 1350
6430 Herbassars higròfils, tant de marges i vorades, com de l'alta muntanya	0 / 2	0 / 30
6510 Prats de dall de terra baixa i de la muntanya mitjana (<i>Arrhenatherion</i>),	6 / 6	6,67 / 1200
8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila	9 / 20	8,67 / 6250
8210 Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola	104 / 13	101,80 / 4760
8310 Coves no explotades pel turisme	0 / 26	0 / 0
9240 Rouredes ibèriques de roure valencià (<i>Quercus faginea</i>) i roure africà (<i>Quercus canariensis</i>)	0 / 1	0 / 50
9340 Alzinars i carrascars	67 / 0	410,73 / 0
9530* Pinedes submediterrànies de pinassa (<i>Pinus nigra</i> ssp. <i>salzmannii</i>)	53 / 0	1085,64 / 0
9580* Teixedes mediterrànies	20 / 1	12,92 / 600

Taula 4. Relació de tots els hàbitats que apareixen a la cartografia, amb els valors dels **indicadors d'interès de conservació** que es detallen al Manual dels Hàbitats de Catalunya (DIS - Distribució general dins Europa, FREQ - freqüència dins el territori català, IMPLA - Forma d'implantació territorial, DIVER - Diversitat florística, MADU - Grau de maduresa, AME - Amenaça)

CODI CORINE	DIS	FREQ	IMPLA	DIVER	MADU	AME
22.15 Aigües dolces estagnants oligomesotròfiques, riques en calç.	2	5	4	3	0	4
22.3231 Jonqueroles de <i>Juncus bufonius</i> , de sòls temporalment inundats de l'estatge montà	1	3	3	1	1	1
22.432 Comunitats d'herbes radicans amb fulles flotants o submerses (<i>Callitriche</i> , <i>Ranunculus gr. aquatilis</i>), d'aigües dolces estagnants, somes i de nivell fluctuant	1	3	3	2	3	3
22.441 Poblaments submersos d'asperelles (<i>Chara</i> spp.) de basses i estanys d'aigües carbonàtiques	2	2	3	3	3	4
24.225 Comunitats obertes de llonja (<i>Andryala ragusina</i>), cascall marí (<i>Glaucium flavum</i>)..., de codolars de rambles i rieres de terra baixa (i muntanya mitjana).	2	2	2	3	2	4
31.744 Matollars xeroacàntics d'eriçó (<i>Erinacea anthyllis</i>), calcícoles, de carenes i vessants ventosos, dels Prepirineus i de les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals.	4	5	3	2	3	0
31.82 Bardisses amb abundància de boix (<i>Buxus sempervirens</i>), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa, sobretot als Prepirineus	2	3	3	2	2	1
31.863 Falgars (poblaments de <i>Pteridium aquilinum</i>), xeromesòfils, de la muntanya mitjana (i de terra baixa).	2	3	3	1	2	1
31.8712 Herbassars de belladonna (<i>Atropa bella-donna</i>), bleneres (<i>Verbascum</i> spp)..., de clarianes forestals en sòls eutròfics als estatges montà i subalpí.	2	4	3	2	1	1
31.8C3 ⁺ Avellanoses (bosquines de <i>Corylus avellana</i>), mesòfiles o mesoxeròfiles, d'ambients secs de la muntanya mitjana	2	3	2	2	2	1
32.1321 Savinoses (màquies o garrigues amb abundància de <i>Juniperus phoenicea</i> ssp. <i>phoenicea</i> arborescent), calcícoles, de les contrades mediterrànies no litorals.	2	3	3	2	3	1
32.42 Brolles dominades pel romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>), calcícoles, de terra baixa.	3	1	2	2	2	1
32.631 ⁺ Timonedes o brolles baixes amb abundància de sàlvia (<i>S. lavandulifolia</i>), esfernallac (<i>Santolina</i>) i altres mates xeròfiles, calcícoles, de les muntanyes poc plujoses.	4	3	2	2	2	1

CODI CORINE	DIS	FREQ	IMPLA	DIVER	MADU	AME
32.641 Boixedes (matollars de <i>Buxus sempervirens</i>) de la muntanya mitjana (i de les contrades mediterrànies)	4	2	1	2	2	1
32.66 ⁺ Matollars prostrats (catifes) de boixerola (<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>) de l'estatge montà, als Prepirineus i a les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals.	4	3	2	2	2	1
34.32612 ⁺ Prats calcícoles i mesoxeròfils, amb abundància de <i>Bromus erectus</i> i <i>Cirsium tuberosum</i> ..., de la muntanya mitjana poc seca, als territoris catalanídics meridional i central i al Montsec.	6	5	3	2	2	2
34.36 Fenassars (prats de <i>Brachypodium phoenicoides</i>), amb <i>Euphorbia serrata</i> , <i>Galium lucidum</i> ..., xeromesòfils, de sòls profunds de terra baixa i de la baixa muntanya mediterrània	2	2	3	2	2	1
34.41 Vorades herbàcies xeròfiles (lligades a les rouredes i altres boscos poc humits), amb <i>Origanum vulgare</i> (orenga), <i>Geranium sanguineum</i> , <i>Tanacetum corymbosum</i> , <i>Oryzopsis paradoxa</i> ..., de la muntanya mitjana i de les contrades mediterrànies plujoses	2	3	3	2	2	1
34.42 Vorades herbàcies mesòfiles (lligades a les fagedes, freixenedes i altres boscos humits), amb <i>Trifolium medium</i> , <i>T. ochroleucon</i> , <i>Valeriana officinalis</i> (valeriana)..., de la muntanya mitjana	1	2	3	2	2	2
34.511 Llistonars (prats secs de <i>Brachypodium retusum</i>) amb teròfits, calcícoles, de terra baixa.	3	3	2	3	2	1
34.5131 Prats de teròfits, calcícoles, de terra baixa, a la Mediterrània occidental.	3	2	4	3	1	2
34.7135 ⁺ Prats de <i>Festuca gautieri</i> , calcícoles, dels relleixos i peus de cingles més o menys ombrívols de les muntanyes catalanídiques.	5	5	4	2	3	2
34.721 Joncedes (prats, sovint emmatats, d' <i>Aphyllanthes monspeliensis</i>), calcícoles, de les contrades mediterrànies i de la muntanya mitjana poc plujosa	4	2	2	2	2	1
34.81 Prats subnitrofils de teròfits (o cardassars), amb <i>Aegilops geniculata</i> (traiguera), <i>Bromus rubens</i> , <i>Medicago rigidula</i> , <i>Carthamus lanatus</i> ..., de terra baixa.	2	3	3	3	1	1
35.21 Pradells de teròfits (<i>Aira caryophyllea</i> , <i>Vulpia myuros</i> , <i>Filago minima</i> , <i>Trifolium arvense</i> ...), silicícoles i sovint de sòls arenosos, de la muntanya mitjana	2	4	4	3	1	1
37.241 Jonqueres subnitrofiles, de sòls calcigats i temporalment inundats, de la muntanya mitjana.	1	4	4	1	1	1

CODI CORINE	DIS	FREQ	IMPLA	DIVER	MADU	AME
37.4 Jonqueres de jonc boval (<i>Scirpus holoschoenus</i>) i herbassars graminoides , higròfils, de terra baixa (i de la muntanya mitjana).	2	1	3	2	2	1
37.5 Prats i gespes de sòls argilo-margosos, temporalment humits, de terra baixa.	4	3	2	2	2	1
37.72 Herbassars subnitròfils de marges i clarianes forestals, en indrets ombrejats i frescals de la muntanya mitjana.	2	3	3	3	2	1
38.23 Prats dalladors amb fromental (<i>Arrhenatherum elatius</i>), dels estatges submontà i montà, principalment als Pirineus.	1	3	1	3	2	2
41.7713 Boscos de roure valencià (<i>Quercus faginea</i> o híbrids), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa (i de terra baixa).	5	4	3	2	3	1
42.5A23 ⁺ Boscos de pi roig (<i>Pinus sylvestris</i>), calcícoles, meridionals.	5	5	2	2	3	3
42.5E Pinedes de pi roig (<i>Pinus sylvestris</i>), o repoblacions, sense sotabosc forestal	1	3	3	1	1	1
42.637 ⁺ Boscos de pinassa (<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i>) de les muntanyes mediterrànies meridionals (de Prades i el Montsant al Port).	5	4	2	2	3	2
42.67 Pinedes de pinassa (<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i>), o repoblacions, sense sotabosc forestal	4	3	2	1	1	0
42.A75 Teixedes ibèriques.	4	4	4	2	3	1
42.B3 ⁺ Boscos mixtos de pi roig (<i>Pinus sylvestris</i>) i pinassa (<i>Pinus nigra</i> ssp. <i>salzmannii</i>)	2	4	3	2	2	0
43.1751 Boscos mixtos de faig (<i>Fagus sylvatica</i>) i pi roig (<i>Pinus sylvestris</i>), calcícoles, xeromesòfils, de la muntanya mitjana poc plujosa	4	4	2	2	3	1
44.122 Sargars de terra baixa.	3	3	3	1	2	3
45.3132 ⁺ Alzinars muntanyencs en terreny calcari, dels Pirineus orientals i dels territoris ruscínic, olositànic i catalanídic.	4	3	1	2	3	1
45.3411 Carrascars iberoorientals, de les contrades interiors, a terra baixa.	4	3	2	1	3	1
45.3415 ⁺ Carrascars muntanyencs, pirinencs.	4	4	2	1	3	1
53.112 Canyissars de sòls rarament inundables	1	1	2	1	1	1
53.13 Poblaments de balques (<i>Typha</i> spp.)	1	1	3	1	3	2
61.311 Pedrusques calcàries, amb <i>Stipa calamagrostis</i> , <i>Rumex scutatus</i> ..., de l'estatge montà poc plujós	3	4	2	1	3	1

CODI CORINE	DIS	FREQ	IMPLA	DIVER	MADU	AME
61.32 Pedrusques de la baixa muntanya mediterrània, catalanoocitanes.	3	3	3	1	3	1
62.1111 Roques calcàries, amb vegetació casmofítica, termòfila, de les contrades mediterrànies.	4	2	3	2	3	3
62.1115 Roques calcàries ombrejades, amb vegetació comofítica de moltes i falgueres, de les contrades mediterrànies.	3	3	3	1	3	1
62.151 Roques calcàries, amb <i>Potentilla caulescens</i> , <i>Saxifraga longifolia</i> , <i>Asplenium fontanum</i> ..., de l'estatge montà i de les muntanyes mediterrànies	4	3	2	1	3	1
62.152 Roques calcàries ombrejades, sovint humides, amb diverses falgueres (<i>Cystopteris fragilis</i> ...), dels estatges montà i subalpí	2	5	3	1	3	1
62.1C ⁺ Roques calcàries ombrejades, amb vegetació comofítica de moltes i falgueres, de l'estatge montà i de la muntanya mediterrània	2	4	3	1	3	1
62.51 Roques calcàries humides i degotalls, amb falzia (<i>Adiantum capillus-veneris</i>), de les contrades mediterrànies.	2	3	2	1	3	3
65.4 Coves i avencs	1	2	0	2	3	2
83.3112 Plantacions de pinassa austríaca (<i>Pinus nigra ssp. nigra</i>) i d'altres pins europeus.	-	-	-	-	-	-
83.3113 Plantacions de xiprers (<i>Cupressus sempervirens</i>) i d'altres cupressàcies europees	-	-	-	-	-	-
83.3121 Plantacions de cedres (<i>Cedrus</i> spp.) i d'altres pinàcies no europees (excepte pins).	-	-	-	-	-	-
83.3123 Plantacions d'altres coníferes no europees	-	-	-	-	-	-
87.22 ⁺ Comunitats ruderals de muntanya	-	-	-	-	-	-

S'adjunten a aquesta memòria 3 composicions de mapa en format pdf, a 1:10.000

- mapa d'hàbitats CORINE (polígons i punts) sobre fons topogràfic 1:10.000 de l'ICC
- mapa d'Hàbitats d'Interès Comunitari (polígons i punts) sobre fons topogràfic 1:10.000 de l'ICC

S'inclou, a més un CD-ROM amb:

- cobertura de polígons, amb habitatats i HICs
- cobertura de punts, amb hàbitats i HICs
- fitxers corresponents als 3 mapes en paper, format *pdf*
- memòria en *word* i *pdf*

5. BIBLIOGRAFIA

- ÁLVAREZ DE LA CAMPA, J.M. 2003. *Vegetació del Massís del Port*. Tesi Doctoral. Universitat de Barcelona. Barcelona.
- ÁLVAREZ DE LA CAMPA, J.M. 2004. *Vegetació del Massís del Port*. Col·lecció Pius Font i Quer, 3. Lleida.
- BALADA, R. 1983. Observacions forestals a les comarcas del Maestrat i del Montsià. *Collect. Bot.* 14: 31-37. Barcelona.
- BUIRA, A; ÁLVAREZ J.M.; ARRUFAT, M.; BALADA, R.; BELTRAN, J.; CARDERO, S.; MESA, D.; ROYO, F.; SÁEZ, L.; TORRES, LL. DE, 2009. Noves contribucions al coneixement de la flora vascular del massís del Port (en de la península Ibèrica). *Orsis* 24, 117-140. Universitat Autònoma de Barcelona.
- CARRERAS, J., CARRILLO, E. , FONT, X., NINOT, J.M., SORIANO, I. & VIGO, J. 1997. Mapa de vegetació de Catalunya, escala 1:50.000. Gósol 254 (35-11). Institut Cartogràfic de Catalunya, Direcció General del Medi Natural. Generalitat de Catalunya.
- CARRERAS, J.; DIEGO, F. [COORD. GEN.]. *Cartografia dels hàbitats a Catalunya* [en línia]. [Barcelona:] Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge, 24 novembre 2004.
http://mediambient.gencat.net/cat/el_departament/cartografia/fitxes/habitats.jsp
- CARRERAS, J.; DIEGO, F.; VIGO, J., 2005. «Informe sobre les correspondències entre els hàbitats de Catalunya i els hàbitats d'interès comunitari» Informe per a la Generalitat de Catalunya (inèdit). [en línia]. [Barcelona:] Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge, 24 novembre 2004.
http://mediambient.gencat.net/cat/el_departament/cartografia/fitxes/habitats.jsp
- CARRILLO, E. & VIGO, J: 1997. Memòria del mapa de vegetació de Catalunya. Gósol. 254 (35-11). Institut Cartogràfic de Catalunya, Direcció General del Medi Natural. Generalitat de Catalunya.

COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, 1991. «CORINE biotopes manual. Methodology» EUR 12587/1. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Communities.

COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, 1991. «CORINE biotopes manual. Data specifications, part 1: Country and regions codes...» EUR 12587/2. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Communities.

COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, 1991. «CORINE biotopes manual. Data specifications, part 2: Habitats of the European Community» EUR 12587/3. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Communities.

COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, 1991. «CORINE biotopes. The design, compilation and use of an inventory of sites of major importance for nature conservation in the European Community» EUR 13231. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Communities.

CURCÓ, A. (inèdit). Estudi de protecció i delimitació de les fagedes dels Ports de Beseit.

EUROPEAN COMMISSION. DG ENVIRONMENT, 2003. «Interpretation Manual of European Union Habitats» EUR 25.

FONT I QUER, P. (1917). *Vuit dies d'excursió botànica a la Catalunya Transibèrica*. Publ. de la Juntas de Ciènc. Nat. de Barcelona. 2: 619-632. Barcelona 1917.

ROYO, F. (2007). Pla de Pastures del Parc Natural dels Ports. Flora i Vegetació (informe inèdit). Parc Natural dels Ports. Roquetes.

ROYO, F. (2008-09). Estudi sobre la pressió ramadera de les àrees de pastures del Parc Natural dels Ports a través de parcel·les d'exclusió (informe inèdit). Parc Natural dels Ports. Roquetes.

ROYO, F.; TORRES, L.; CARDERO, S.; CURTO, R.; BELTRAN, J.; ARRUFAT, M & ARASA, A. (2008). *Plantes del Port, I. Equisets i falagueres. Arbres i arbustos. Arbres monumentals*. Grup de Recerca Científica Terres de l'Ebre. Tortosa.

ROYO, F.; TORRES, L.; CARDERO, S.; CURTO, R.; BELTRAN, J.; ARRUFAT, M & ARASA, A. (2009). *Plantes del Port, II. Mates i plantes herbàcies angiospermes dicotiledònies*. Grup de Recerca Científica Terres de l'Ebre. Tortosa.

ROYO, F.; TORRES, L.; CARDERO, S.; CURTO, R.; BELTRAN, J.; ARRUFAT, M & ARASA, A. (2010). *Plantes del Port, III. Plantes herbàcies angiospermes, monocotiledònies, arbres singulars*. Grup de Recerca Científica Terres de l'Ebre. Tortosa.

SÁEZ, L.; CARRILLO, E.; MAYOL, M.; MOLERO, J. & VALLVERDU, J. (2000). Noves aportacions a la flora de les comarques meridionals de Catalunya. *Acta Bot. Barc.* 46: 97-118.

TORRES, L. 1983. Notes per a la flora del Baix Ebre. *Collect. Bot.* 14: 617-623. Barcelona.

TORRES, L. 1989. *Flora del massís del Port*. Diputació de Tarragona, Tarragona.

VIGO, J. & CARRERAS J. 2003. Los hábitats del proyecto CORINE en el ámbito territorial catalán: delimitación i cartografía. *Acta Botánica Barcinonensia*. 49 :401- 420 Barcelona

VIGO, CARRERAS & FERRÉ, EDS. 2005. Manual del Hàbitats de Catalunya 8 volums. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Generalitat de Catalunya

VIGO, CARRERAS & FERRÉ, EDS. 2006. Cartografia dels hàbitats a Catalunya. Manual d'Interpretació. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Generalitat de Catalunya.

Adreces web d'interès:

Banc de Dades de Biodiversitat de Catalunya.

<http://biodiver.bio.ub.es/biocat/homepage.html>

Cartografia dels hàbitats a Catalunya

http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/habitats/inici.htm